

Kulturális elmaradottságunk okairól¹²

JÁSZI OSZKÁR

[...] – Igen ám: de a MORÁL?! [...]

Jó, hát beszéljünk kissé a morálról is.

Nincs ország, a keletieket leszámítva, melyben a nők borzalmasabban és állatiasabban prostituálnák magukat, mint nálunk; nincs ország, melyben a nőkereskedelem olyan arányokat öltene, hol a „kosarasasszonyok”¹³ üzlete olyan virágzó volna, mint nálunk; nincs ország, hol lapokat olyan nyíltan lehetne ... – mondjuk finoman! – álláspontjaik megváltoztatására rábírní, mint nálunk; nincs ország, hol oly kevésbé számíthatna védelemre az, akit (ne is beszéljünk a hatalomról!) egyik vagy másik befolyásosabb „közkereseti társaság” üldözőbe vesz... [...]

Viszont mily magas, mily tiszta, mily emberi ez a hang ahhoz képest, melyet odahaza fiatal vagy öreg uraink szerelmi kalandoskálkban alkalmaznak! És ne feledjük azt se, hogy roppant különbségek vannak abban a fogalomkörben, melyet prostituczióknak nevezünk; hogy míg odahaza ama szerencsétlen lányok túlnyomó többsége a legborzalmasabb csókgép napi 16 óra működéssel, kiket egyként zsákmányolnak ki a kliensek és a háziurak az ő rettenetes, kizárólag állati életükben, melyet a gyöngédség, az emberies örömök egyetlen egy sugára sem enyhít, a legképtelenebb, a legbrutálisabb és a *legegésztelenebb* rendőri rendszer mellett; addig itt ezek a lányok, igen sok esetben, nem vesztik el emberi mivoltukat, lelki és testi frissességüket; elegáns, művelt, színházba és koncertekbe járó, regény- és újságot olvasó kisasszonyok ők, kik elvárják, hogy nekik köteles tisztességtudással udvaroljon az a férfi, kivel estéjüköt eltöltik és akik – minthogy sok

12 Jászi Oszkár (1875–1957) polgári radikális politikus, társadalomtudós tanulmányosorozatából.

13 Értsd: kerítónő. A korabeli lapok nap mint nap hoztak olyasféle híreket, mint a Délmagyarország 1910. május 11-i *A bűnös asszony* című cikke: „A Lechner téri lakosoktól följelentés érkezett egy kosaras asszony: Sepsei Viktória ellen, aki vadházasságban él egy szegedi emberrel. A detektívek egy hétig figyelték a gyanús ház környékét, s miután a levelek tartalma igaznak bizonyult, Sepsei Viktóriát letartóztatták.” – Lásd a 2. kötetben *A Nő*, 1914. március 5-i számában megjelent *Közismert* című írást.

KIS ÉLCLAP.

A legszebbalma.

Jaj de enni való, édes,
Ez a piros, kerek alma.

Nem akad oly bolond Ádám,
Aki bele ne harapna.

„A legszebb alma”
Kis élclap, 1904. május 20. 31. sz.

örömet nyújt nekik az élet – sokkal nagyobb gonddal védik egészségüket, mint rendőri felügyelet tehetné...

Tessék meghinni – bármint sivítson is ez állítás felett az álszenteskedés! – az átlagos nemi erkölcsi állapotnak, a szellemi színvonalnak s a gazdasági helyzetnek egy igen megbízható thermometerje¹⁴ van azokban az árakban, amelyek mellett a nő magát prostituálni kénytelen. Ward¹⁵ is mond egy helyen valami ehhez hasonlót s a szociálpolitikusok kétségtelesenül értékes eredményekhez jutnának el a SZERELMI KERESLET ÉS KÍNÁLAT ÁRTÉNYEZŐINEK komoly tanulmányozásából... [...]

(*Husadik Század*, 1905. 12. sz. 22., 23., 24..)

Az erkölcsök, a közegészség és a prostitúció

MOLNÁR LAJOS¹⁶

Előszó

Noha nem tartalmaz pikáns részleteket e könyv, mégis lezárt állapotban adom az olvasó kezébe, hogy mielőtt átlapozná, legyen módja gondolkodni rajta, vajon tegye-e ezt?

A cím könnyen keltheti azt a feltevést, hogy e könyv idegizgató s ez indít egyeseket annak átolvasására. Ezek tévednek.

Nem lehetett céлом és törekvésem pikáns dolgok közlésével szolgálataba szegődni a prostitúciónak, hogy annak szellőztetésével felcsiklandozzam a kedélyeket. Egy oly társadalmi kérdésre és bajra kívántam csupán

¹⁴ „Hőmérő.”

¹⁵ Lester Wald amerikai szociológus, akinek 1903-ban megjelent *Pure Sociology* kötetéről Jászi lelkesedő hangú kritikát írt *Ward szociológiája* címmel a *Husadik Században* (1905. 11. köt. 65–71.)

¹⁶ A kötet címlapja szerint: államrendőrségi tisztviselő. Molnár könyve módszeresen végigveszi és összegzi a prostitúció tárgykörében született kortárs munkák megállapításait, valamint reflektál is rájuk.